

Monumentnummer*: 517671

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 december 2000**
Kadaster deel/nr **82795/164**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Amersfoort		Amersfoort		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Graaf Adolflaan	30			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	32			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	34			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	36			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	38			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	40			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	42			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	44			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	46			3818 DC	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	48			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	50			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	52			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	54			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	56			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	58			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	60			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	62			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	64			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	66			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	68			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	70			3818 DD	Amersfoort		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Graaf Adolflaan	72			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	74			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	76			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	78			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	80			3818 DD	Amersfoort		
Graaf Adolflaan	82			3818 DD	Amersfoort		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amersfoort	C			4949
Amersfoort	C	4835	A2	
Amersfoort	C			4948
Amersfoort	C			4940
Amersfoort	C			4947
Amersfoort	C			4945
Amersfoort	C	4835	A9	
Amersfoort	C	4835	A1	
Amersfoort	C	4835	A8	
Amersfoort	C	4835	A10	
Amersfoort	C	4835	A5	
Amersfoort	C	4835	A3	
Amersfoort	C	4835	A7	
Amersfoort	C	4835	A4	
Amersfoort	C	4835	A6	
Amersfoort	C			4942
Amersfoort	C			4941
Amersfoort	C			4944
Amersfoort	C			4953
Amersfoort	C			4946
Amersfoort	C			4954
Amersfoort	C			4952
Amersfoort	C			4955
Amersfoort	C			4943
Amersfoort	C			4956
Amersfoort	C			4950
Amersfoort	C			4951

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving**

Object-omschrijving

Het aan de noordoostzijde van het voormalige exercitieterrein gesitueerde KAZERNEGEBOUW 'Adolf' werd in 1891 als derde van vier bataljonskazernes gerealiseerd. Het gebouw wordt thans van het voorterrein gescheiden door kleine tuinen, begrensd door een haag. De opzet en indeling is gespiegeld identiek aan die van de Willemkazerne.

Het gebouw bezit een rechthoekige plattegrond met een lengte van ongeveer 150 meter. Twee bouwlagen worden besloten door een zadeldak van blauwe pannen. Deze kap, met de nok haaks op de Leusderweg, wordt op vijf plaatsen onderbroken door drie grote en twee kleine steekappen, die aansluiten op topgevels. De schoorstenen, die op regelmatige afstand van elkaar op de nok zijn geplaatst, dateren uit 1985.

De vrijwel symmetrische voorgevel (zuidwestzijde), bestaande uit een lijstgevel van 49 traveeën, wordt door vijf risalieten geleed.

De horizontale opbouw van de voorgevel bestaat uit een plint, een doorlopende cordonlijst tussen de eerste en tweede bouwlaag en een door de topgevels onderbroken cordonlijst tussen de tweede bouwlaag en de gemetselde daklijst. Deze lijst is rijk gedecoreerd met rechthoekige velden, waarin baksteenornamentiek is aangebracht. Hierin zijn ook natuurstenenelementen geplaatst, onder andere in de vorm van diamantkoppen. De horizontale elementen in de gevel worden doorbroken door vijf keer vier pilasters, die de risalieten markeren. De pilasters worden ter hoogte van de eerste bouwlaag van reliëf voorzien door in de baksteen aangebrachte verspringingen. Ter hoogte van de tweede bouwlaag worden de pilasters geaccentueerd door gele bakstenen blokken. De pilasters worden bekroond door rechthoekige gele blokken met een rode bakstenen uitsparing. Deze pseudo-wachttorentjes worden tenslotte beëindigd door een natuurstenen ezelsrug met daar bovenop een smeedijzeren gestyleerd bloemornament.

Naast deze rijke detaillering wordt het aanzicht van het kazernegebouw ook bepaald door het ritme van de vensters. Het meest voorkomende venstertype betreft een schuifvenster, al dan niet gekoppeld, met een vier-maal-vier roedenverdeling in het onderraam en een twee-maal-twee roedenverdeling in het bovenlicht. Op de begane grond worden de vensters overspannen door een segmentboog, in de tweede bouwlaag door een strek. Natuurstenen aanzet- en sluitstenen onderbreken de rode bakstenen bogen. De vensters hebben natuurstenen onderdorpels. In de licht risalerende topgevels bevinden zich vensters van afwijkend formaat en vorm.

De topgevels bevinden zich ter hoogte van de 3de t/m 5de travee, de 16de travee, de 25e t/m 27e travee, de 36e travee en tenslotte de 45e t/m 47e travee. De vijf topgevels zijn rijk gedecoreerd. De middelste topgevel omvat een dubbele deur met daarboven een natuurstenen balkon. Dubbele openslaande deuren met roedenverdeling geven toegang tot dit balkon. De deuren worden omlijst door pilasters met hoofdgestel, waarop in zwarte letters 'Adolfkazerne' staat. Op het hoofdgestel is een gebogen fronton geplaatst, geflankeerd door obeliskes in halfreliëf. In het boogveld onder het halfronde fronton is in halfreliëf een cartouche met de letter W aangebracht, die refereert aan Koning Willem III. Recht boven het fronton bevindt zich een cartouche met het jaartal 1889. Een klimmend boogfries bestaande uit verschillend gekleurde bakstenen eindigt recht boven het jaartal in een brede makelaar, die door een smeedijzeren bloemornament wordt bekroond. De twee topgevels van de hoekrisalieten zijn eenvoudiger gedecoreerd. In de topgevel bevindt zich een rond venster, rondom versierd door een bakstenen rollaag, op vier punten onderbroken door natuursteen. Een klimmend fries, bestaande uit lichtrode bakstenen met daarop decoraties van gele bakstenen, ondersteunt de natuurstenen afdekking van de topgevel. De gevel wordt bekroond door een klein natuurstenen fronton, met daarop een klein bloemornament.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De twee resterende topgevels zijn één travee breed en hebben de vorm van een tuitgevel. In deze travee zijn op de begane grond dubbele deuren aangebracht en op de eerste verdieping dubbele openslaande deuren achter een balkonhek. De twee pilasters, die deze travee omlijsten gaan in de topgevel over in een rondboog. In het spaarveld is een rondboogvenster aangebracht. De top van de gevel heeft een makelaar, waarboven een natuurstenen gebogen fronton is geplaatst.

De linker zijgevel, begrensd door hoekpilasters, is symmetrisch en bestaat uit twee bouwlagen met een topgevel. De twee vensters in iedere bouwlaag zijn relatief ver naar de buitenzijde geplaatst. Op de overgang van de tweede bouwlaag naar de topgevel bevindt zich in het midden een natuurstenen aanzet van een schoorsteen, die licht risaleert. Gele bakstenen blokken markeren dit vlak. De schoorsteen wordt bekroond door een natuurstenen gebogen fronton. Een klimmend fries, bestaand uit licht-rode baksteen met daarop aangebracht gele bakstenen decoratieve elementen ondersteunt de natuurstenen afdekking van de topgevel. Natuurstenen klauwstukken vormen de overgang van het fries naar de schoorsteen.

De symmetrische rechter zijgevel is vrijwel identiek aan de linker zijgevel met uitzondering van het rookkanaal, dat hier over de gehele hoogte van de gevel is aangebracht en op dezelfde wijze als de hoekpilasters is gedecoreerd. Eveneens anders is het klimmend fries, dat hier slechts twee gele in plaats van vier decoratieve elementen kent.

De achtergevel is in 1985 volledig gewijzigd ten gevolge van de verbouwing tot 27 appartementen, waardoor deze van ondergeschikt belang wordt geacht.

Het interieur is bij de verbouw van 1985 eveneens ingrijpend gewijzigd en is eveneens van ondergeschikt belang.

Waardering

Het kazernegebouw 'Adolf' is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf onderdeel van een infanteriekazerne, uitgevoerd in een rijk gedetailleerde, eclectische bouwstijl. Het gebouw heeft een grote ensemblewaarde in relatie tot de andere onderdelen van de voormalige Juliana van Stolbergkazerne. Het gebouw is tevens van cultuurhistorische waarde als overblijfsel van een belangrijke ontwikkeling binnen de Nederlandse krijgsmacht.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Kazerne

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument